

Wat betekent het 'Besluit houders van dieren' voor mijn publieksboerderij?

Wat is het 'Besluit houders van dieren' en in hoeverre moet ik hier aan voldoen?

Sinds 1 juli 2014 is het 'Besluit houders van dieren' (onderdeel van de Wet dieren) van kracht. Hoofdstuk 3 uit dit besluit richt zich op de 'bedrijfsmatig gehouden gezelschapsdieren'. Hierin zijn nieuwe regels te vinden rondom het houden, fokken en verkopen van gezelschapsdieren (zie toelichting op pagina 2 en 3).

Ook kinderboerderijen en dierenweides (publieksboerderijen) die gezelschapsdieren houden, moeten mogelijk aan de nieuwe regels voldoen. Om na te gaan of u deze artikelen ook voor u gelden, stelt u zichzelf de volgende twee vragen:

1. Ben ik bedrijfsmatig bezig?

U bent bedrijfsmatig bezig als u de activiteiten met een zekere omvang en regelmaat uitoefent. Bij een dierenwinkel of dierenasiel is dit wel duidelijk. Is het minder duidelijk, dan zijn er indicaties om iets als bedrijfsmatig te beschouwen. Deze indicaties hoeven niet allemaal van toepassing te zijn om iets al bedrijfsmatig te beschouwen. Als er al één van de indicaties van toepassing is, dan kan er al sprake zijn van bedrijfsmatig bezig zijn.

De indicaties zijn:

- U fokt niet om de dieren zelf te houden en ook niet voor uw familie en vrienden.
- U verkoopt of levert de dieren af aan anderen dan familie en vrienden.
- U vangt de dieren op tegen een vergoeding en u plaatst hiervoor advertenties.
- U heeft ruimtes speciaal ingericht voor de opvang, handel of het fokken van de dieren.
- U bent geregistreerd bij de Kamer van koophandel of u heeft een BTW-nummer.
- U adverteert.
- U oefent de activiteiten uit om winst te maken.

Ja

2. Vallen de diersoorten waarmee ik bedrijfsmatig bezig ben, onder dit besluit?

Dit besluit richt zich op gezelschapsdieren, niet op landbouwhuisdieren. Hieronder vallen alle zoogdieren, vogels, vissen, reptielen en amfibieën die gehouden worden als gezelschapsdier of voor de liefhebberij. Hier vallen ook onder: konijnen, cavia's, tamme ratten, tamme muizen, goudhamers en gerbils.

Dieren die **niet** onder dit besluit vallen, zijn de volgende landbouwhuisdieren:

Zoogdieren: damhert, ezel, geit, Middeneuropees edelhert, nerts, paard, rund, schaap, varken, waterbuffel.

Vogels: emoe, fazant, grauwe gans, helmpareelhoen, kalkoen, kip, knobbelgans, nandoe, patrijs, peking eend, struisvogel, vleesduif.

Vissen: aal, Afrikaanse meerval, Baars, Beekforel, Beluga steur, Goudbrasem, Kwi kwi, Meerval, Mozambique Tilapia, Nijltilapia, Regenboogforel, Snoek, Snoekbaars, Spiering, Steur, Tarbot, Tong, Zalm, Zeebaars, Zeebrasem, Zeeforel.

Nee

U valt niet onder de werking van dit besluit.

Nee

Ja

U moet voldoen aan het besluit Houders van Dieren. Op de volgende pagina's vindt u een samenvatting.

Praktijkvoorbeeld

Voorbeelden waarmee u wel onder het besluit valt:

- U heeft vakantieopvang voor konijnen en cavia's.
- U heeft een opvang en herplaatst knaagdieren.
- U fokt regelmatig met grasparkieten en adverteert.

Met 'opvang' wordt bedoeld dat de dieren langere tijd op de kinderboerderij aanwezig zijn en vaak ook herplaatst worden. Als een dier bijvoorbeeld 'over het hek' gezet wordt en u laat deze binnen enkele dagen ophalen door de Dierenambulance, dan valt dit niet onder 'opvang'.

Praktijkvoorbeeld

Voorbeelden waarmee u niet onder dit besluit valt:

- U houdt dieren uitsluitend voor educatieve doeleinden (zoals bij veel onderwijsinstellingen en kinderboerderijen).
- U fokt met geiten en schapen, maar niet of incidenteel met konijnen of cavia's.
- U fokt met muizen/ratten om deze zelf te houden.
- U houdt alleen herten, geiten en kippen.

In praktijk betekent dit dat u een 'vaste kern' dieren heeft en er weinig of geen wisseling van gezelschapsdieren is, anders dan om zelf te houden.

Wat houdt het 'Besluit houders van dieren' in en waar moet ik aan voldoen?

Onze kinderboerderij valt onder dit besluit. Wat nu? (pagina 1 van 2)

Registratie bij de overheid

Iedereen die onder dit besluit valt, moet dit doorgeven aan de overheid. Aanmelden gaat op UBN. Hiervoor gaat u naar de website: <https://mijn.rvo.nl/bedrijfsmatig-huisdieren-houden>. Via 'direct regelen' rechts in het menu logt u in voor de kinderboerderij. Hierbij maakt u melding van uw bedrijfsmatige activiteiten met dieren. U geeft door om welke diersoorten het gaat (honden, katten, overige zoogdieren, amfibieën en reptielen, vogels of vissen), de activiteiten (in voorraad houden, opvang, fokken, verkopen of afleveren) en de gegevens van de beheerder.

Daarnaast moet de kinderboerderij aan een aantal eisen uit dit besluit voldoen voor de dieren die onder dit besluit vallen. Deze worden hieronder samengevat:

Bewijs van Vakbekwaamheid

De beheerder van de kinderboerderij heeft een bewijs van vakbekwaamheid nodig voor de diergroepen die bedrijfsmatig gehouden worden. Dit bewijs krijgt u door een erkende opleiding te volgen bij een instelling voor middelbaar beroepsonderwijs. Deze instelling is opgenomen in het centraal register beroepsopleidingen (Crebo).

Deze vraag hebben we voor u gesteld bij de onderwijsinstellingen. Zodra hier meer over bekend is, zullen we u hier direct over informeren.

Overgangstermijnen

Bent u beheerder van een voor 1 juli 2015 bestaande kinderboerderij? Dan heeft u tot 1 juli 2020 de tijd om een bewijs van vakbekwaamheid krijgen. Start u vanaf 1 juli 2015 met een inrichting met bedrijfsmatige activiteiten met huisdieren, dan moet er vanaf de start een beheerder met een bewijs van vakbekwaamheid werkzaam zijn.

Administratie

Er wordt een deugdelijke administratie bijgehouden van de gezelschapsdieren die in de inrichting blijven met daarin in ieder geval naam, adres en woonplaats van degene van wie de gezelschapsdieren afkomstig zijn (voor zover bekend). Deze gegevens worden minimaal twee jaar bewaard (mag ook digitaal) vanaf het moment dat het dier uit de inrichting is.

Twijfelt u of uw activiteiten bedrijfsmatig zijn of heeft u andere vragen? Neem dan contact op met RVO via: 088 042 42 42

Vervolg op volgende pagina.

Informatieverstrekking en verkoopverbod

Bij de verkoop of plaatsing van een gezelschapsdier, wordt aan een koper schriftelijke informatie meegegeven die de nieuwe eigenaar in staat stelt het dier zo goed mogelijk te verzorgen. Hierin staat in elk geval informatie over de verzorging, huisvesting, gedrag van het dier en de kosten die gemoeid gaan met het houden van het gezelschapsdier. Deze informatie mag zelf uitgegeven worden, maar er kunnen ook kant-en-klare bijsluiters gedownload worden van de website www.licg.nl

Ook wordt alle relevante informatie gegeven over de gezondheidsstatus van het dier.

Schriftelijke informatie hoeft niet meegegeven te worden als de koper een dierentuin is of geregistreerde inrichting, zoals een collega-kinderboerderij die onder het besluit valt.

Verkoopverbod aan personen jonger dan zestien jaar

Een gezelschapsdier wordt niet verkocht aan een persoon jonger dan zestien jaar.

Over het besluit Houders van Dieren

Het Besluit richt zich op (bedrijfsmatige) dierhouders en bestaat uit de volgende relevante hoofdstukken:

Hfst 2. Houden van dieren voor landbouwdoeleinden: artikelen hieruit komen uit de voormalige Gezondheids- en Welzijnswet voor Dieren (GWWD). Hierin zijn bepalingen opgenomen over de verzorging en houden van landbouwhuisdieren. Deze (bestaande artikelen) zijn terug te vinden in het Keurmerk Kinderboerderijen.

Hfst 3. Houden van dieren anders dan voor landbouwdoeleinden: er zijn nieuwe regels voor het (bedrijfsmatig) houden van gezelschapsdieren. Die regels zijn opgenomen in dit document.

Hfst 4. Houden van dieren voor vertoning: dit is het voormalig dierentuinbesluit. Zie het Keurmerk.

Wat houdt het 'Besluit houders van dieren' in en waar moet ik aan voldoen?

Onze kinderboerderij valt onder dit besluit. Wat nu? (pagina 2 van 2)

Fokken en socialisatie

Bij het fokken met huisdieren is het belangrijk dat de manier waarop dit gebeurt niet schadelijk is voor het welzijn en de gezondheid van de ouderdieren en de jongen. Deze voorwaarden gelden voor u:

- U zorgt er zo veel mogelijk voor dat ernstige erfelijke afwijkingen en ziekten niet worden doorgegeven.
- U zorgt er zo veel mogelijk voor dat uiterlijke kenmerken die schadelijk kunnen zijn niet worden doorgegeven.
- U zorgt er zo veel mogelijk voor dat ernstige gedragsafwijkingen niet worden doorgegeven.
- Het aantal nesten of nakomelingen mag gezondheid of welzijn van het dier niet benadelen.
- Voortplanting moet zo veel mogelijk op natuurlijke wijze gebeuren (paarden uitgezonderd).

Om aan deze regels te voldoen, blijft u op de hoogte van ontwikkelingen bij de diersoort waarmee u fokt.

Socialisatie

Indien het dier op de kinderboerderij verblijft tijdens de periode waarin het dier ontvankelijk is voor socialisatie, wordt ervoor zorg gedragen dat het dier:

- went aan de omgang met de mens en relevante diersoorten en aan houderijomstandigheden en
- in voldoende mate in de gelegenheid is tot het leren en tonen van soorteigen gedrag.

Gezondheid

- Er is een protocol waaruit blijkt dat de gezondheid van de dieren op de kinderboerderij dagelijks gecontroleerd wordt, maatregelen ter voorkoming van ziekten worden genomen en zieke gezelschapsdieren op passende wijze worden verzorgd.
- Als een dier ziek is en niet/onvoldoende opknapt, wordt zo spoedig mogelijk een dierenarts geraadpleegd.
- Dieren waarvan bij binnenkomst de gezondheidstatus onbekend is, worden onmiddellijk in quarantaine geplaatst.
- Dieren verdacht van een besmettelijke ziekte en dieren met klinische verschijnselen van een besmettelijke ziekte worden na binnenkomst in de inrichting onmiddellijk in een isolatieruimte geplaatst.

Laatste wijziging: oktober 2014

Huisvesting en verzorging

Voor huisdieren die u bedrijfsmatig houdt gelden dezelfde eisen als voor de huisvesting en verzorging van alle andere dieren. U bent verantwoordelijk voor de gezondheid en het welzijn van de dieren. Een goede verzorging betekent o.a.:

- De dieren hebben voldoende bewegingsvrijheid.
- Buiten gehouden dieren zijn beschermd tegen slechte weersomstandigheden.
- De dieren kunnen hun natuurlijk gedrag vertonen.
- De dieren worden verzorgd door iemand die daarvoor de juiste kennis en vaardigheden heeft.
- Zieke en gewonde dieren worden direct verzorgd.
- Dieren krijgen voldoende gezond en voor hun soort geschikt voer en water. Dit verschilt per diersoort.

De voorwaarden voor goede huisvesting zijn onder andere:

- In de ruimtes zijn geen materialen gebruikt of scherpe randen, uitsteeksels of andere situaties waardoor het dier gewond kan raken. Deze mogen ook niet schadelijk zijn.
- De ruimte moet gemakkelijk kunnen worden schoongemaakt en ontsmet.
- De ruimte en de materialen zijn aangepast aan de behoeften die het dier van nature heeft. Dit zijn fysiologische en ethologische behoeften. Denk bijvoorbeeld aan het dag- en nachtritme van het dier.
- Een drachtig of zogend dier heeft voldoende en geschikte nestruimte.
- In een verblijf is het aantal dieren en de samenstelling van de diersoorten zodanig dat het gezondheid en welzijn van het dier niet benadeelt.

Quarantaine en ziekenboeg

Er moeten minimaal drie afzonderlijke ruimtes zijn voor het huisvesten en verzorgen van zieke of verdachte dieren. Deze ruimtes hoeven er niet altijd te zijn, maar wel de mogelijkheid om deze in te richten als het nodig is:

- Quarantaineruimte: voor nieuwe dieren waarvan de gezondheidsstatus onbekend is of de vaccinatiestatus onbekend of onvolledig.
- Isolatieruimte: voor dieren die verdacht worden van een besmettelijke ziekte of verschijnselen vertonen.
- Ziekenboeg: ruimte voor dieren die ziek zijn, maar geen besmettelijke ziekte (kunnen) hebben.

In deze ruimtes worden de dieren solitair (alleen) geplaatst, tenzij dit vanuit veterinair oogpunt niet noodzakelijk is. De quarantaineruimte en isolatieruimte zijn volledig afgescheiden van de plek waar de andere dieren gehouden worden. Voor de ziekenboeg geldt dit niet. Een ziek, niet besmettelijk dier mag dus in dezelfde ruimte als andere dieren gehouden worden.